

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 233/2012-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť S. N., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. Č., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a na nestranný súd podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v jej prítomnosti, aby sa mohla vyjadriť k vykonávaným dôkazom, podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 9 D/234/2010 a uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9 NcC 33/2011 z 2. januára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. N. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. apríla 2012 doručená sťažnosť S. N. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho

základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a nestranný súd podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov a v jej prítomnosti, aby sa mohla vyjadriť k vykonávaným dôkazom, podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 D/234/2010 a uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 NcC 33/2011 z 2. januára 2012.

Sťažovateľka doručila ústavnému súdu splnomocnenie na jej zastupovanie advokátom 30. apríla 2012.

Zo sťažnosti vyplýva, že na okresnom súde sa vedie dedičské konanie po poručiťovi G. B. (zomrel ...). Vec bola podľa rozvrhu práce okresného súdu na prejednanie a rozhodnutie pridelená sudkyňi JUDr. G. R. (ďalej len „sudkyňa okresného súdu“). Súdnou komisárkou určenou okresným súdom JUDr. Y. A. (ďalej len „súdna komisárka“) bolo nariadené prvé pojednávanie na 8. december 2010. Sťažovateľka doručila súdnej komisárke ešte 3. decembra 2010 *„písomný zoznam jej vtedy známych položiek dedičstva po otcovi, ktorých bol vlastníkom v čase svojej smrti s presným označením, resp. pripojením potrebných dôkazov“*.

Predložený súpis aktív dedičstva a listinné dôkazy preukazujúce vlastníctvo poručiťľa sťažovateľka ďalej podrobne opisuje v sťažnosti a podľa nej postup súdnej komisárky nebol v záujme ochrany oprávnených a zákonom chránených práv dedičov, pretože súdna komisárka vydala 17. februára 2011 osvedčenie, v ktorom nezahrnula do zoznamu aktív dedičstva tie vlastnícke položky, ktoré tvorili vlastníctvo poručiťľa v čase úmrtia, resp. sa mali doriešiť v inom dedičskom konaní.

V tejto súvislosti sťažovateľka napadá aj postup Správy katastra L. (ďalej len „správa katastra“), ktorá podľa nej nezákonne vlastníctvo k viacerým pozemkom nezapísala do katastra nehnuteľností a podľa nej súdna komisárka a neskôr zákonná sudkyňa spolu s

riaditeľkou správy katastra vec zmanipulovali v neprospech nej a spoludedičov, pretože vlastníctvo bolo deklarované aj v pozemkovej knihe, a podľa jej úsudku nepostupovali v súlade so zákonom, pretože mali na veci osobný záujem. Preto sťažovateľka vznikla proti zákonnej sudkyňi námietku zaujatosti a domáhala sa jej vylúčenia z konania.

Krajský súd uznesením sp. zn. 9 NcC 33/2011 z 2. januára 2012 rozhodol tak, že sudkyňa okresného súdu nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci.

Sťažovateľka uvádza, že týmto uznesením krajského súdu jej bola odňatá možnosť spravodlivého prejednávania veci na nestrannom súde, čím bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Okrem toho namieta zbytočné prietahy okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 D/234/2010 a porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vidí aj v tom, že sudkyňa okresného súdu neriešila v tomto konaní „17,5 ročnú nečinnosť súdu“ vo veci prejednávania novoobjaveného majetku.

Sťažovateľka navrhuje ústavnému súdu, aby rozhodol takýmto nálezom:

«1. Základné právo sťažovateľky na nestranný súd, na spravodlivé súdne konanie, na konanie bez prietahov, a právo na účinný opravný prostriedok vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 a z čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Nitre pod sp. zn. 9 NcN/33/2011-315 4310212799 zo dňa 02-01-2012 a konaním sudkyne JUDr. G. R. vo veci dedičského konania (teraz v súdnej fáze) na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9 D/234/2010 porušené bolo porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre pod sp. zn. 9 NcN/33/2011-315 4310212799 zo dňa 02-01-2012 sa zrušuje, a vec sa vracia na ďalšie konanie s tým, aby bolo zachované právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR na verejné konanie v jej prítomnosti, „aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom“.

3. Krajský súd v Nitre spoločne s Okresným súdom Levice sú povinní do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu... zaplatiť finančné zadosťučinenie sťažovateľke titulom nemajetkovej ujmy vo výške 2 900 EUR...

4. Krajský súd v Nitre je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na jej účet.»

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 78/03).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podstatou sťažnosti sťažovateľky (vychádzajúc z petitu sťažnosti) je namietané porušenie jej označených práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru uznesením krajského súdu, ktorý nevyhlásil sudkyňu okresného súdu z rozhodovania v dedičskej veci jednak „*obchádzaním posúdenia faktov..., a neposúdením dokázaných skutkov sudkyne*“, ako aj tým, že sťažovateľka nemala možnosť podať riadny a ani mimoriadny opravný prostriedok proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 9 NcC 33/2011 z 2. januára 2012. Okrem toho sťažovateľka namieta zbytočné prietahy okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 D/234/2010 a žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky ústavný súd preto ustálil obsah práv, ktorých porušenie namieta, a následne zisťoval, či namietaným uznesením krajského súdu a postupom okresného súdu mohlo vôbec dôjsť k ich porušeniu v dôsledku existencie príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím krajského súdu, postupom okresného súdu a jej právami podľa ústavy a dohovoru.

1. Tú časť sťažnosti sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a nestranný súd podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci v jej prítomnosti a aby sa mohla vyjadriť k vykonávaným

dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 9 NcC 33/2011 z 2. januára 2012, ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v Občianskom súdnom poriadku (ďalej aj „OSP“) garantované prostredníctvom vylúčenia sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre zaujatosť (§ 12 až § 16 OSP). Obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je však povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb (v danom prípade sťažovateľky, ktorá podala námietku zaujatosti proti sudkyni) a vylúčiť ju z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Jeho obsahom je len povinnosť súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby (v tomto prípade návrh na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť) a rozhodnúť o ňom.

Z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva v spojitosti s čl. 6 ods. 1 dohovoru tiež vyplýva, že súd, ktorý prejednáva námietku účastníka konania o zaujatosti sudcu, nerozhoduje o merite veci (sťažnosť č. 19231/91, rozhodnutie z 9. januára 1995). Jeho rozhodnutie sa týka len zloženia súdu, ktoré nie je „občianskoprávneho charakteru“ v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože ide o právo procesné. Pokiaľ by malo zloženie súdu vplyv na hlavné konanie a rozhodnutie na ňom prijímané, je potrebné pripomenúť, že podstata konania sa musí priamo týkať práv a záväzkov súkromného charakteru (Ringeisen v. Rakúsko, rozsudok zo 16. júla 1971, séria A, č. 13), čo v konaní o námietke zaujatosti sudcu nemožno tvrdiť (sťažnosť č. 58751/00, rozhodnutie z 11. decembra 2003).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje tiež na svoje rozhodnutia, podľa ktorých „všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje“ (I. ÚS 9/00), v dôsledku čoho „do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť iba vtedy, ak by ich rozhodnutia (a im predchádzajúci postup) boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné

a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu“ (I. ÚS 24/00).

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh zistil, že sťažovateľka prostredníctvom svojho zástupcu vznesla podaním z 27. septembra 2011 (na 24 s.) podľa § 14 ods. 1 a § 15a ods. 1 OSP adresovaným predsedovi okresného súdu námietku zaujatosti proti sudkyňi okresného súdu, resp. podala žiadosť o jej vylúčenie z konania vedeného pod sp. zn. 9 D 234/2010.

Krajský súd uznesením sp. zn. 9 NcC 33/2011 z 2. januára 2012 rozhodol tak, že sudkyňa okresného súdu nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Krajský súd v relevantnej časti svojho rozhodnutia ako nadriadený súd (§ 16 ods. 1 prvá veta OSP) preskúmal vec z hľadiska ustanovení § 14 až § 16 OSP bez nariadenia pojednávania a po opísaní podstaty námietky zaujatosti sťažovateľky a vyjadrenia sudkyne k veci, ktorá *„uviedla, že vo veci sa necíti byť zaujatá, účastníkov konania nepozná, nepoznala ani poručiťela G. B. a ani nie si je vedomá toho, že by akokoľvek porušila zákonné práva a právom chránené záujmy účastníkov dedičského konania, a vôbec nemá ani v úmysle ich akokoľvek poškodiť. Na objasnenie situácie len uviedla, že v prípise zo dňa 08. 09. 2011 dedičke vysvetlila ďalší postup súdu po spojení veci a zároveň ju upravila, ako má postupovať v prípade, ak predmetom dedičského konania má byť majetok vlastnícky neusporiadaný...“*, citoval ďalej príslušné ustanovenia § 14 ods. 1 a 3 OSP, § 15a ods. 1 a 5 OSP a § 2 ods. 2 *„zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach...“*, vykonal aj všeobecný výklad subjektívnych a objektívnych dôvodov na vylúčenie sudcu z konania a na záver konštatoval, že *„po oboznámení sa s obsahom spisu nezistil také skutočnosti, z ktorých by vyplynuli pochybnosti o tom, že sudkyňa nie je nestranná, že by bola nejakým spôsobom priamo alebo nepriamo zainteresovaná na výsledku tohto konania a že by prípadne mala nejaký vzťah k prejednávanej veci, či k účastníkom konania. Skutočnosti uvádzané dedičkou S. N. nie sú spôsobilé z hľadiska § 14 ods. 1, 3 OSP mať za následok vylúčenie sudkyne z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Nespokojnosť dedičky s prebiehajúcim konaním nezakladá dôvod na vylúčenie zákonnej sudkyne z prejednávania predmetnej veci. Subjektívny*

pocit účastníka konania, ktorý je nespokojný s priebehom konania a so spôsobom postupu sudcu, sám osebe z hľadiska citovaných zákonných ustanovení nemožno akceptovať...“.

Po preskúmaní rozhodnutia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že nezistil taký výklad ustanovení § 14 až § 16 OSP upravujúcich postup pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľky na vylúčenie sudkyne, ktorý by bol svojvoľný a bez opory v procesnom kódexe, resp. v platnej legislatíve.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky je v tejto časti zjavne neopodstatnená a medzi namietaným porušením práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a rozsudkom krajského súdu nie je žiadna taká súvislosť, ktorá by po prijatí sťažnosti reálne umožnila prijať záver o ich porušení.

Obdobne je to aj v súvislosti s tým, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prejednanie veci krajským súdom (pri rozhodovaní o námietke zaujatosti) v jej prítomnosti, aby sa mohla vyjadriť k vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Konanie o rozhodovaní účastníkov konania o námietkach zaujatosti sudcov nie je rozhodovaním v konaní vo veci samej, na ktoré sa vzťahuje označený článok ústavy, a preto ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti tiež ako zjavne neopodstatnenú už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľka namietala v sťažnosti aj porušenie práva na účinné právne prostriedky nápravy podľa čl. 13 dohovoru, ktoré malo byť spôsobené konaním sudkyne tým, že akceptovala porušenie *„úradných povinností súdnej komisárky v zahaľovaní nezákonných manipulácii Správy katastra L.“*, ako aj tým, že zástupcovi sťažovateľky *„znemožnila predniesť súdu dôkazy o nezákonnej činnosti správy katastra v manipulovaní zápisov o vlastníkoch resp... nevydaním potvrdenia, že sťažovateľka je dedičkou v danom konaní o dedičstve...“*.

Ústavný súd vychádzajúc z posúdenia obsahu sťažnosti, k nej pripojených písomných dokumentov a zistení ústavného súdu konštatuje zjavnú neopodstatnenosť aj tej

časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie čl. 13 dohovoru postupom v jej právnej veci konajúceho krajského súdu. Hoci sťažovateľka nemala možnosť podať proti rozhodnutiu krajského súdu odvolanie a nebola prítomná pri rozhodovaní o jej námietke, krajský súd však nemohol porušiť jej označené právo, pretože rozhodoval o jej návrhu na vylúčenie sudkyne v súlade s príslušnými ustanoveniami procesného kódexu. Ústavný súd preto sťažovateľkinu sťažnosť v časti namietajúcej porušenie práva podľa čl. 13 dohovoru odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neopodstatnenosti.

Navyše okolnosť, že o veci napriek tomu rozhoduje sudca, ktorý mal byť podľa subjektívneho názoru účastníka konania z ďalšej účasti na jej prejednávaní a rozhodovaní vylúčený, je tiež dôvodom na uplatnenie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v konaní pred všeobecným súdom, čo vylučuje súčasne právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. V petite sťažnosti sťažovateľka namietala aj porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 D/234/2010. Túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti sťažovateľky zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza

uplatneniu právomoci ústavného súdu (m. m. napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní pred všeobecným súdom, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby preukázala využitie právneho prostriedku ochrany, na uplatnenie ktorého má právo podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), t. j. podanie sťažnosti predsedovi príslušného všeobecného súdu.

Ústavný súd v rámci svojej ustálenej judikatúry (I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05, IV. ÚS 74/05) zdôrazňuje, že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi dotknutého všeobecného súdu podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorej predmetom je namietanie porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, koná v zásade iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil označený právny prostriedok ochrany svojich základných práv podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu treba sťažnosť proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch považovať za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Účinnosť takeého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach (§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1) zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť (§ 116 a § 118 citovaného zákona).

V súlade s uvedeným ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu 12. apríla 2012 nepreukázala, že podala písomnú sťažnosť na prietahy v namietanom dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 9 D/234/2010 predsedovi okresného súdu, a teda že vyčerpala účinný opravný prostriedok nápravy, a nepreukázala ani to, že uvedenú podmienku nespĺnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pričom existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu sťažnosti, a preto nie sú splnené podmienky na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Za kvalifikovanú sťažnosť nemožno považovať jej podanie z 20. septembra 2011 („*Opakovaná žiadosť o pokračovanie v konaní*“ pod sp. zn. 9 D 234/2010 adresovaná iba okresnému súdu), ktoré sa týkalo údajného zdĺhavého postupu okresného súdu v tomto konaní z dôvodu, že súdna komisárka konala nezákonne, „*keď konanie trvalo približne päť mesiacov (od 24. 9. 2011 do 17. 02. 2011 do vydania osvedčenia)*“. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky pre neprípustnosť.

Obdobne v tomto podaní zo septembra 2011 a tiež v sťažnosti podanej ústavnému súdu sťažovateľka a jej zástupca namietali nečinnosť okresného súdu aj v inom konaní, ktoré sa týkalo zbytočných prietáhov (vo viac ako 17-ročnom dodatočnom dedičskom konaní o novoobjavenom majetku, ktorého iniciátorom bol ešte poručiteľ). Keďže však toto konanie nie je špecifikované v petite sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd sa jej sťažnosťou v tejto časti nezaoberal a odmietol

ju pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože je v konaní riadne zastúpená advokátom.

Predmetné rozhodnutie ústavného súdu nezakladá prekážku rozhodnutej veci, ak nový návrh sťažovateľky bude obsahovať všetky zákonom predpísané náležitosti ustanovené v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, a to vo vzťahu k údajnému porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v namietaných konaniach.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2012